

Pressmeddelande

från SNF i Västerbottens län
gm Sven Gaunitz, 2 v ordf.

Skydda Vefsnan mot kraftverksutbyggnader!

Svenska naturskyddsföreningen i Västerbottens län kräver, att hela Vefsnan med biflöden skyddas mot vattenkraftsutbyggnad från riksgränsen mot Sverige och fram till mynningen vid Mosjöen, i likhet med dess källflöde Vapstälven i Sverige. Vapstälven är i Sverige skyddad enligt naturresurslagen, och Vefsnan kan få ett lika starkt skydd genom att tas upp i Verneplanen för vassdrag, som nu i februari ska behandlas av norska stortinget.

Vefsnan och Vapstälven är unika genom att denna Atlantälv sträcker sig långt in på svensk sida. Vapstälvens dalgång (i Sverige) har stora naturvärden med bland annat en unik fjällbarrskog väster om den skandinaviska vattendelaren och flera geologiskt och botaniskt värdefulla områden, som klassas vara av riksintresse för den vetenskapliga naturvården. Även kulturmarkerna vid riksgränsen vid Skalmodal och ned i de norska dalgångarna är av stort värde för naturvård och forskning.

Vefsnan har som outbyggd Atlantälv ett särskilt värde som referens till Vindelälven, som har skydd som en av de fyra svenska nationalälvarna och mynnar ut i Bottenhavet. Både Vindelälven och Vapstälven/Vefsnan ligger inom det sydlappländska området och präglas därav. Därför är det särskilt viktigt att de kan jämföras i sitt naturliga skick - både för forskning och vardagliga upplevelser!

Nationalälven Vindelälven fick skydd tack vare ett starkt folkligt stöd år 1970, och det betecknade ett genombrott för en ny syn på naturvården i Sverige och det rinnande vattnets värde. Det är inte för mycket sagt att denna orörda älv blev en symbol för en framsynt miljöpolitik, som ersatte ett krasst kortsiktigt nyttotänkande. Vi tror att en värnad Vefsna kan få en liknande betydelse som ett bevis för gott nordiskt samarbete i skyddet av några av våra mest värdefulla naturtillgångar från kust till kust.

Vefsna-regionens värdefulla natur med bland annat Börgefjell nationalpark och Vapstälvens dalgång möter i Vilhelmina och längre österut flera fjällskogsområden, naturreservat och nationalparker, som ger ytterligare jämförelseobjekt till Atlantälven Vefsnan, som Vojmán i Vilhelmina, Björnlandet i Åsele och Skuleskogen vid Höga kusten. Flera av dessa ligger vid Sagavägen, som är en turistled som sträcker sig från Brönnöysund/Sandnessjöen i väster till Örnsköldsvik i öster. Det finns alltså många storslagna prov på i det närmaste ursprunglig natur i denna region, som är lätt tillgängliga för turistiska upplevelser lika väl som forskning. Dessa unika kvaliteter ger i synnerhet Sagavägens västliga del utmed Vefsna/Vapstälven en särskild attraktionskraft som turistled som skulle gå förlorad vid exploatering.

Norska Statkraft har presenterat utbyggnadsplaner för Vefsnan som innehåller överledningar mellan vattendragen, tunnelbyggen och deponeringar som är totalt oförenliga med Vefsnaväns biologiska mångfaldsvärde och skulle orsaka stora skador ute i landskapet i övrigt. De skulle dessutom rumphugga den svenska Vapstälvens forsknings- och upplevelsepotential genom att bryta av länken till Atlanten - till på köpet med en damm redan strax väster om riksgränsen. Dessa planer visar tydligt, att varje tal om att det skulle vara möjligt med något slags "skonsam exploatering" endast är okunnigt prat. Därför finns det absolut ingen anledning till att göra en speciallag i denna riktning för Vefsnan. Att vänta med beslutet att skydda Vefsnan kan enbart skapa osäkerhet och hindra en positiv utveckling i byggena.

Alltså: **Värna Vefsna nu! Låt den ingå i Verneplanen for Vassdrag nu!**

Sammanfattning

Värna Vefsnan nu, därför att

* Vefsnan/Vapstälven och Vindelälven, tillsammans med ett antal nationalparker och naturreservat i Norge och Sverige, bildar ett unikt skandinaviskt naturskyddsobjekt.

* Dessa älvar är - märk väl, i orört skick! - av stort vetenskapligt värde.

* Vefsnan är - i orört skick! - en värdefull laxälv, delvis med samma problem och erfarenheter som Vindelälven.

* Så länge Vefsnan är orörd har den tillsammans med de svenska skyddsområdena en unik turistisk kvalitet - som skulle gå förlorad vid utbyggnad.

Stortinget proposition nr 75 (2003-2004): Energi och miljøkomiteen:

Supplering (svenska = "komplettering") av Verneplan for vassdrag.

Överlämnad till stortinget 14/6 2004

Klar för behandling från utskottet senast 15/2 2005

Till beslut preliminärt 18/2 2005

Källa: Stortinget - aktuella ärenden i Energi- og miljøkomiteen.

Följande länkar

www.vernvefsna.com - hänvisning dit finns även på vår hemsida på SNF

www.stortinget.no

www.snf.se

--- --- ---

www.nve.no (Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE) - verneplan for vassdrag.

För mer info, kontakta

sven.gaunitz@telia.com, alt @snf.se

pa Lykkegatan 8, 271 53 Ystad, 0411-187 09

Torgny Forsgren, ordf. 0951-204 05, torgny.forsgren@tele2.se

Bertil Brånin, v ordf. 090-12 63 27, bertil.branin@bmg.umu.se